

RP 186/2008 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin ska ändras. I lagen föreslås vissa preciseringar gällande de studier och den praktiska erfarenhet som krävs för examen för revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Dessutom ska bestämmelserna om kvalitetssäkring ses över. Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2009.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
Allmänt.....	3
Systemet för övervakning och revision av statsfinanserna.....	3
Systemet för övervakning av den kommunala ekonomin	4
Granskning av församlingarnas ekonomi.....	4
Tillsynen över EU-medel	4
1.2 OFR-revisorernas uppgiftsområden	5
1.3 Kvalitetssäkring av revisionen	5
1.4 Internationella kvalitetsstandarder för revisionen.....	6
1.5 ISSAI-standarder.....	6
1.6 Bedömning av nuläget	7
2 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	8
3.1 Konsekvenser för revisorernas ställ	8
3.2 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för förvaltningen	9
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER.....	13
3 IKRAFTTRÄDANDE	13
LAGFÖRSLAG	15
om ändring av lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin	15
BILAGA	18
PARALLELLTEXT	18
om ändring av lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin	18

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Allmänt

För att man på ett enhetligt sätt ska kunna fastställa vilka yrkesmässiga kvalifikationer som krävs av personer som är verksamma i revisionsuppgifter vid offentligrättsliga sammanslutningar infördes år 1992 en examen för revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Bestämmelserna om denna examen ingår i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999), nedan OFR-lagen, som trädde i kraft i början av juli 1999. Därförinnan, från och med ingången av år 1992, fanns bestämmelserna i en förordning. I OFR-lagen regleras förutom OFR-examen också tillsynen över revisorer och revisionsammanslutningar inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Dessutom innehåller lagen behövliga skadestånds- och straffbestämmelser.

Genomförandet av revisionen regleras i revisionslagen (459/2007). Revisionslagen tillämpas på revision av sådana bokförings-skyldiga sammanslutningar och stiftelser som avses i bokföringslagen (1336/1997), samt på befattningar som föreskrivs för en revisor i en lag eller förordning. Därutöver finns det särskilda författningar om revision som berör den offentliga sektorn i Finland, dvs. staten, kommunerna och församlingarna, sådana sammanslutningar som förvaltas av dem samt den medelbara offentliga förvaltningen.

Enligt 2 § i revisionslagen avses med CGR-revisor en av Centralhandelskammarens revisionsnämnd godkänd revisor och med GRM-revisor en av en handelskammarens revisionsutskott godkänd revisor.

Systemet för övervakning och revision av statsfinanserna

Finlands statshushållningssystem grundar sig på 90 § i grundlagen. Enligt 90 § 1 mom. i grundlagen övervakar riksdagen statsfinanserna och iakttagandet av statsbudgeten. För detta syfte har riksdagen ett revisionsutskott,

som ska underrätta riksdagen om relevanta iakttagelser vid övervakningen. I anknytning till riksdagen finns enligt 90 § 2 mom. i grundlagen också Statens revisionsverk, som är oavhängigt. Statens revisionsverk svarar för revisionen av statsfinanserna och granskar att statsbudgeten iaktas. Revisionsverkets ställning och uppgifter regleras närmare i lag. I 90 § 3 mom. i grundlagen bestäms om revisionsutskottets och Statens revisionsverks rätt att av myndigheter och andra som de övervakar få de upplysningar de behöver för att sköta sitt uppdrag. I lagen om statens revisionsverk (676/2000) finns närmare föreskrifter om Statens revisionsverks uppgifter och behörighet samt om förfarandet vid granskningen och rapporteringen i granskningsberättelserna.

Det centrala syftet med lagen om statens revisionsverk är att trygga revisionsverkets oavhängiga ställning. Enligt riksdagens grundlagsutskott innebär revisionsverkets oavhängighet bl.a. att revisionsverket självständigt fattar beslut om objekten för revisionen samt om när och hur revisionen utförs (GrUU 19/2000 rd). Enligt lagen om statens revisionsverk utfärdar revisionsverket närmare bestämmelser om sin granskningsverksamhet och om planeringen av den samt om det förfarande som ska iaktas vid granskningarna.

Statens revisionsverks verksamhet regleras dessutom i lagen om rätt för statens revisionsverk att granska vissa överföringar av medel mellan Finland och Europeiska gemenskaperna (353/1995). Enligt denna lag fungerar Statens revisionsverk som sådan nationell samarbetsmyndighet för Europeiska revisionsrätten som avses i fördraget om upprättandet av europeiska gemenskapen. Statens revisionsverk deltar därmed i den externa granskningen av Europeiska unionens finanser.

Statens revisionsverks behörighet omfattar inte granskning av riksdagens ekonomi, de fonder som står under riksdagens garanti, Finlands Bank eller Folkpensionsanstalten. Av Finlands Bank och Folkpensionsanstalten har Statens revisionsverk dock rätt att få de

utredningar och andra uppgifter som revisionsverket behöver för sin verksamhet.

Systemet för övervakning av den kommunala ekonomin

Granskningen av den kommunala förvaltningen och ekonomin regleras i kommunallagen (365/1995). Kommunfullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organisering av granskningen av förvaltningen och ekonomin under de år som motsvarar fullmäktiges mandattid. Revisionsnämnden svarar också för beredningen av revisorsvalet. Revisionsnämnden ska bedöma huruvida de mål som fullmäktige satt upp för verksamheten och ekonomin har nåtts. Dessutom bereder revisionsnämnden de iakttagelser och anmärkningar som har framförts i revisionsberättelsen och som ska behandlas av fullmäktige, samt ser till att granskningen av kommunen och dess dottersamfund samordnas. På basis av revisionsnämndens utlåtande fattar fullmäktige beslut om ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga.

Enligt bestämmelserna ska det vara en yrkesrevisor, dvs. en OFR-sammanslutning eller OFR-revisor, som utför revisionen och avger revisionsberättelsen. Enligt 73 § i kommunallagen ska revisorerna granska att kommunens förvaltning har skötts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokslutet ska vara korrekt upprättat och ge riktiga och tillräckliga uppgifter om räkenskapsperioden. Dessutom ska revisorerna granska att uppgifterna om grunderna för och användningen av statsandelarna är riktiga och att såväl kommunens interna tillsyn som koncerntillsynen har ordnats på ett behörigt sätt. Revisorerna ska följa fullmäktiges och revisionsnämndens särskilda anvisningar, om de inte står i strid med lag, kommunens instruktioner eller god revisionsred. Revisorerna ska för varje räkenskapsperiod avge en revisionsberättelse som bl.a. innehåller ett uttalande om huruvida bokslutet bör godkännas och ansvarsfrihet kan beviljas.

Granskning av församlingarnas ekonomi

Den evangelisk-lutherska kyrkans organisation och förvaltning regleras i kyrkolagen

(1054/1993). Närmare bestämmelser om kyrkans förvaltning finns i kyrkoordningen (1055/1993), som också innehåller föreskrifter om kyrkans verksamhet. Kyrkoordningen utfärdas av kyrkomötet. Angående församlingarnas bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut gäller utöver kyrkoordningen i tillämpliga delar det som bestäms i bokföringslagen (1336/1997). Revisionslagen tillämpas inte på revision av församlingarnas ekonomi.

Församlingens eller den kyrkliga samfundets ekonomistadga innehåller bestämmelser om församlingens ekonomi och om revision. Ekonomistadgan godkänns av kyrkofullmäktige.

Kyrkofullmäktige utser minst två revisorer och lika många revisorssuppleanter för granskning av församlingens förvaltning och ekonomi under de år som motsvarar dess mandatperiod. Minst en av revisorerna och en av revisorssuppleanterna ska vara en CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning, en GRM-revisor eller en GRM-sammanslutning eller en OFR-revisor eller OFR-sammanslutning. Bokslutet upprättas av kyrkorådet och behandlas av kyrkofullmäktige, som fattar beslut om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet.

Enligt förordningen om ortodoxa kyrkosamfundet (179/1970) är det församlingsfullmäktige som utser församlingens revisorer och beslutar om ansvarsfrihet för församlingsrådet. Församlingsfullmäktige meddelar anvisningar om förvaltningen och användningen av församlingens medel. Anvisningarna fastställs av kyrkostyrelsen. Församlingsrådet ska enligt anvisningarna föra räkenskapsböcker som avslutas kalenderårsvis. Granskningen ska utföras av minst två revisorer som utsetts av församlingsfullmäktige. Efter slutfört uppdrag avger revisorerna sin berättelse till församlingsfullmäktige.

Tillsynen över EU-medel

Både i kommissionens författningar och i nationell lagstiftning uppställs villkor för användningen av EU-medel och även för användningen av nationella medel i samband med EU-finansierade projekt. I de programdokument som gäller EU-stöd och i beslut

som fattas på olika organisationsnivåer uppställs dessutom i allmänhet tilläggsvillkor för användningen av stödet. Dessa villkor omfattar vanligtvis också ett krav på att användningen av stödet granskas på lokal nivå.

Vid tillsynen över EU:s inkomster från medlemsstaterna och granskningen av grunderna för dem används medlemsstaternas egna system. Kommissionen har också i detta sammanhang rätt att kräva att lokala kontroller utförs. Kommissionens enheter utför också på eget initiativ kontroller på lokal nivå.

I Finland uppställer de ministerier som förvaltar fonderna särskilda villkor för stödredovisningen och granskningen av den i enlighet med de nationella författningarna. De villkor för rätten till stöd som olika myndigheter och fonder ställer avviker i vissa avseenden från varandra. Den allmänna trenden har varit att ansvaret för förvaltningen och användningen av medlen i allt större utsträckning har överförts till medlemsstaterna. Samtidigt har EU fäst vikt vid att granskningen av projekten ska effektiviseras.

För att tillsynen och granskningen ska kunna utföras på ett behörigt sätt har ministerierna getts rätt att bemyndiga en annan myndighet eller en utomstående auktoriserad revisor att granska användningen av strukturfondsmedlen.

1.2 OFR-revisorernas uppgiftsområden

OFR-revisorernas verksamhetsområden kan i huvudsak indelas på följande sätt: den kommunala sektorn, den statliga sektorn, församlingarna, övriga sammanslutningar som hör till den offentliga förvaltningen, fonder, kommunägda sammanslutningar, EU-fondernas stöd samt konsultverksamhet. OFR-revisorerna kan arbeta såväl med intern som med extern revision. Syftet med den interna revisionen är att granska den interna kontrollens funktion samt riskhanteringen, kontrollsystemen och de administrativa processerna.

I OFR-registret fanns det i september 2008 uppgifter om 229 revisorer och 11 OFR-sammanslutningar.

Vid de OFR-sammanslutningar som i första hand sköter lagstadgade revisionsuppdrag inom den kommunala sektorn arbetar 114 OFR-revisorer. Revisorerna kan vara verk-

samma i ledande uppgifter underställda revisionsnämnderna, i utvärderings- och beredningsuppgifter samt vid de enheter för intern granskning som finns i större städer och samkommuner. OFR-revisorerna är också verksamma i mångsidiga sakkunnig- och utbildningsuppgifter. Bl.a. kommunerna har vid sidan om den egentliga revisionen ordnat utbildning angående den interna kontrollen och riskerna i fråga om löneutbetalningen. Många revisorer är också anställda vid OFR-sammanslutningar med uppdraget som bissyssla.

Med stöd av den revisionslag (936/1994) som numera är upphävd var OFR-revisorerna behöriga att i stället för en GRM-revisor svara för revisionen av en sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun hade bestämmanderätten. I 57 § 4 mom. i den nya revisionslagen finns en bestämmelse med motsvarande innehåll som gäller fram till utgången av år 2012. Därefter får en OFR-revisor bara tillsammans med en CGR- eller GRM-revisor granska en sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmanderätten.

OFR-revisorerna är också verksamma inom den statliga sektorn, inom både den externa och den interna granskningen. Det krävs emellertid inte att revisorerna inom statsförvaltningen ska vara auktoriserade OFR-revisorer. Vid Statens revisionsverk finns 29 OFR-revisorer och av de interna revisorerna vid statens ämbetsverk och inrättningar är ca 20 OFR-revisorer.

1.3 Kvalitetssäkring av revisionen

Den externa kvalitetssäkringen av revisionen hör i väsentligt avseende samman med god revisionssed. En central fråga vid kvalitetssäkringen är huruvida god revisionsmed och andra normer som styr granskningen har iakttagits vid revisionen.

Tillsynen över revisorerna grundar sig på 15 § i OFR-lagen. Enligt paragrafens 1 mom. utövar revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin, OFR-nämnden, tillsyn över att revisorerna behåller sin yrkeskicklighet och över att revisorerna och revisionsammanslutningarna alltjämt uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt la-

gen samt verkar i enlighet med lagen och de övriga bestämmelser som utfärdats om revisionen. Till skyldigheten att övervaka att en revisor upprätthåller yrkesskickligheten hör enligt regeringens proposition gällande OFR-lagen (RP 242/1998 rd) i synnerhet att följa med att OFR-revisorerna och OFR-sammanslutningarna i enlighet med 6 § iaktar god revisionssed inom den offentliga förvaltningen. Sin övervakningsskyldighet fullföljer nämnden huvudsakligen med hjälp av de verksamhetsredogörelser som den erhåller av OFR-revisorerna och OFR-sammanslutningarna. Nämnden har dessutom med stöd av 15 § utfärdat anvisningar om godkännande av och tillsyn över OFR-revisorerna. Enligt anvisningarna ska en OFR-revisor ordna sitt revisionsarbete så att det inte förekommer några väsentliga fel eller brister i arbetets kvalitet. Enligt 15 § 2 mom. utövar nämnden tillsyn över kvalitetssäkringen av revisorerna och revisionssammanslutningarna. Genom förordning av statsrådet kan det dock föreskrivas att nämnden också helt eller delvis ska utföra kvalitetssäkringen av revisorer och revisionssammanslutningar. Enligt 15 § 3 mom. har nämnden rätt att anlita utomstående experter vid tillsyns- och kvalitetssäkringsuppgifterna.

Enligt stadgarna för Revisorerna inom den offentliga förvaltningen och ekonomin rf, nedan OFR-föreningen, är föreningens syfte bl.a. att tillhandahålla kvalitetsgranskningstjänster inom OFR-systemet. För kvalitetsgranskningstjänsterna svarar kvalitetsnämnden, som årsmötet utser för en treårig mandatperiod. Kvalitetsnämnden har bl.a. till uppgift att för årsmötet utarbeta en berättelse om anordnandet av kvalitetsgranskningstjänster och sända berättelsen till OFR-nämnden för kännedom efter att den behandlats vid årsmötet.

OFR-föreningen inledde hösten 2004 kvalitetsgranskning av sina medlemmar. Sedan år 2005 har också andra OFR-revisorerna än föreningens medlemmar varit föremål för kvalitetsgranskningar. Under åren 2004—2008 omfattade kvalitetsgranskningarna sammanlagt 110 OFR-revisorerna.

När det gäller CGR- och GRM-revisorerna finns en bestämmelse om kvalitetssäkring i 23 § i revisionslagen och föreskrifter om kvalitetsgranskning i 40 §. Centralhandels-

kammarens revisionsnämnd (TILA) utövar tillsyn över den kvalitetssäkring som berör CGR-revisorerna och CGR-sammanslutningarna. När det gäller GRM-revisorerna och GRM-sammanslutningarna är det handelskammarens revisionsutskott som svarar för tillsynen över kvalitetssäkringen.

En del av OFR-revisorerna är också föremål för sådana kvalitetsgranskningar som föreskrivs i revisionslagen. I september 2008 fanns det i OFR-registret uppgifter om 30 personer med både OFR- och GRM-auktorisering och 22 personer med både OFR- och CGR-auktorisering.

1.4 Internationella kvalitetsstandarder för revisionen

Europaparlamentet och rådet utfärdade den 17 maj 2006 ett direktiv om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG). Enligt direktivet ska revisorerna och revisionsföretagen omfattas av ett system för kvalitetssäkring som är underställt offentlig tillsyn och som är oberoende av de granskade revisorerna och revisionsföretagen. Direktivet innehåller också bestämmelser om genomförandet av kvalitetssäkringskontroller och om rapporteringen av resultat. Kvalitetssäkringskontroller ska enligt direktivet utföras minst vart sjätte år och resultaten av systemet för kvalitetssäkring ska rapporteras. I Finland sattes revisionsdirektivet i kraft genom den nya revisionslagen, som trädde i kraft i början av juli 2007.

För OFR-revisorerna del blir direktivet tillämpligt bara då en OFR-revisor istället för en GRM-revisor har valts till revisor för en sådan sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmanderätten.

1.5 ISSAI-standarder

Finland representeras i Internationella organisationen för högre revisionsinstitutioner INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions) av Statens revisionsverk. Till organisationens medlemmar hör de högsta revisionsinstitutionerna i FN:s medlemsstater samt vissa internationella or-

ganisationer med övernationell behörighet. Inom EU hör förutom medlemsstaternas högsta nationella revisionsinstitutioner också Europeiska revisionsrätten till INTOSAI:s medlemmar. INTOSAI sysslar med att standardisera den externa revisionen av den offentliga förvaltningen genom att utarbeta, godkänna och offentliggöra standarder för revision av den offentliga ekonomin (ISSAI-standarder) och rekommendationer om god förvaltningssed vid skötseln av den offentliga ekonomin (INTOSAI Good Governance -rekommendationer).

INTOSAI bedriver standardiseringsarbetet i nära samarbete med den internationella organisationen för revisorer IFAC och med den internationella nämnden för revisionsstandarder (International Auditing and Assurance Standards Board IAASB) som finns i anslutning till organisationen. ISAAB utarbetar internationella revisionsstandarder (International Standards on Auditing, ISA-standarder). I EG:s revisionsdirektiv och i 13 § i revisionslagen föreskrivs det att de internationella revisionsstandarderna ska iakttas vid revision av bolag, sammanslutningar och stiftelser. ISA-standarderna utgör även en mer generell grund för de krav som ställs på den lagstadgade revisionen av sammanslutningar och stiftelser samt för god revisionssed.

INTOSAI:s ISSAI-standarder för revision grundar sig på ISA-standarderna. I ISSAI-standarderna upprepas nämligen ISA-standardernas text och därefter presenteras standardernas adaptationer och tillämpningar samt vid behov kompletterande föreskrifter om revision av den offentliga sektorn och den offentliga ekonomin. Den revision av bolag och sammanslutningar som regleras i gemenskapslagstiftningen och den högsta externa granskningen av statsfinanserna har således en gemensam grund och referensram när det gäller standarderna och förfarandena.

INTOSAI:s ISSAI-standarder omfattar utöver revision också förvaltningsrevision, laglighetskontroll, miljörevision, grunderna för organiseringen av den interna och externa kontrollen av den offentliga ekonomin, den externa revisionens objektivitet och de etiska principerna för den samt kvalitetssäkring av revisionen. Statens revisionsverks revisions-

anvisningar och kvalitetsledningssystem grundar sig på ISSAI-standarderna.

INTOSAI:s rekommendationer om god förvaltning av den offentliga ekonomin innehåller bl.a. rekommendationer om organiseringen av den interna kontrollen inom offentliga samfund och om organiseringen och utvärderingen av den integrerade riskhanteringen.

INTOSAI:s ISSAI-standarder utgör ett omfattande och internationellt godtaget regelverk som definierar kraven på ett gott revisionssystem och god revisionssed. Därför finns det skäl att tillämpa dessa standarder, liksom INTOSAI:s rekommendationer om god förvaltning av den offentliga ekonomin (INTOSAI GOV -rekommendationerna och standarderna), även i samband med annan verksamhet än den granskning som utförs av Statens revisionsverk, bl.a. vid utformandet av sådan god revisionssed som avses i 6 § i OFR-lagen.

1.6 Bedömning av nuläget

I samband med godkännandet av den nya revisionslagen den 6 februari 2007 förutsatte riksdagen att regeringen utan dröjsmål skulle utarbeta behövliga bestämmelser och föreskrifter om hur GRM- och OFR-revisorer på basis av sin examen och praktiska erfarenhet under en övergångsperiod kan komplettera sin behörighet och bli godkända som CGR- eller GRM-revisorer och hur CGR- och GRM-revisorer kan godkännas som OFR-revisorer. Man har redan gjort det lättare för CGR- och GRM-revisorer att delta i OFR-examen genom den ändring av 1 § i finansministeriets förordning om examen för revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin samt om studier som krävs för deltagande i examen (1051/2005) och 2 § i finansministeriets förordning om den praktiska erfarenhet som krävs för OFR-examen (862/2005) som har genomförts år 2008. På motsvarande sätt har man genom arbets- och näringsministeriets förordning om krav för godkännande av CGR- och GRM-revisorer (262/2008) gjort det lättare för OFR-revisorer att delta i CGR- och GRM-examen.

Det finns också skäl att precisera hur den granskning som utförs av Statens revisionsverk ska bedömas med avseende på OFR-lagen. Dessutom bör bestämmelserna om kvalitetssäkring ändras så att det klart framgår att det är obligatoriskt för OFR-revisorer att delta i kvalitetsgranskningar.

2 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Det föreslås att OFR-lagen ska preciseras på det sätt som avses i riksdagens uttalande beträffande de studier och den praktiska erfarenhet som krävs för OFR-examen. Dessutom ska lagen ses över så att det inbördes tillämpningsområdet för OFR-lagen och lagen om statens revisionsverk preciseras. Därutöver föreslås det också ändringar i bestämmelserna om kvalitetssäkring.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Konsekvenser för revisorernas ställ

OFR-föreningen har bland sina medlemmar gjort en undersökning där det framgår att nästan 60 OFR-revisorer skulle vara intresserade av att komplettera sin examen med GRM- eller CGR-examen. Inom GRM-föreningen har man uppskattat att 30–40 GRM-revisorer är intresserade av att avlägga OFR-examen inom de närmaste åren. Bland CGR-revisorer uppskattas intresset vara mindre, på grund av olikheterna i fråga om revisionsobjektens storlek och karaktär.

För CGR- och GRM-revisorer har det från och med år 2008 blivit lättare att delta i OFR-examen, eftersom man har slopat kravet på att arbetsuppgifterna inom den offentliga förvaltningen ska utgöra personens huvudsyssla och fastställt att också verksamhet som CGR- eller GRM-revisor inom den offentliga förvaltningen godkänns som praktisk arbetserfarenhet. Enligt 9 § 3 mom. i OFR-lagen får en person med exceptionellt omfattande arbetserfarenhet delta i OFR-examen trots att han eller hon inte uppfyller kravet på högre högskoleexamen eller kravet på sådan arbetserfarenhet som har förvärvats under en revi-

sors handledning. Det föreslås att denna bestämmelse ska ändras så att arbete som CGR- eller GRM-revisor som sådant ska utgöra tillräcklig arbetserfarenhet. I propositionen föreslås det också att det ska bli möjligt att komplettera studierna med tilläggsuppgifter. Detta ska första gången vara möjligt år 2010.

Dessa ändringar gör det samtidigt också lättare för andra sökande än CGR- och GRM-revisorer att delta i OFR-examen, vilket man hoppas ska medföra en ökning av antalet personer som söker sig till branschen. De lindrade studiekraven och möjligheten att komplettera studierna med tilläggsuppgifter gör det lättare för sökanden att avlägga OFR-examen oberoende av om han eller hon tidigare har avlagt en revisionsexamen eller inte. Det krävs inte längre att en sökande med exceptionellt omfattande arbetserfarenhet som har rätt att delta i OFR-examen med stöd av 9 § 3 mom. i OFR-lagen ska ha avlagt högskoleexamen. Även av denna sökande krävs emellertid fortsättningsvis sådana studier som specificeras i finansministeriets förordning. Genom den föreslagna lagändringen blir kraven flexibla utan att man ger avkall på kravnivån. Det är viktigt att de personer som avlägger examen trots de förnyade kraven även i fortsättningen är kompetenta uttryckligen för sådana revisionsuppdrag som berör revisionsobjekt inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

För att man ska kunna säkerställa att revisionen håller en hög standard krävs det att det finns direktiv för revisionens kvalitet och att den externa tillsynen över revisionen har ordnats på ett tillförlitligt sätt. I praktiken har kvalitetssäkringssystemen många positiva verkningar. Ett välfungerande kvalitetssäkringssystem utgör en garanti för att OFR-revisorernas arbete är högklassigt och att yrkesskickligheten upprätthålls. Kvalitetssäkringssystemet förenhetligar också revisionsmetoderna, stärker OFR-revisorernas skydd mot eventuella rättsliga och ekonomiska krav och förbättrar över lag anseendet och den yttre trovärdigheten för OFR-examen. Ett välfungerande kvalitetssäkringssystem omfattar kvalitetsgranskning såväl av enskilda revisorer som av revisionssammanslutningar.

3.2 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för förvaltningen

Genom de föreslagna ändringarna accentueras OFR-nämndens ansvar när det gäller att utöva tillsyn över kvalitetssäkringssystemet. Oavsett hur kvalitetssäkringssystemet är organiserat ska nämnden med anledning av den tillsynsskyldighet som grundar sig på OFR-lagen också utöva tillsyn över kvalitetssäkringssystemets funktion och standard.

Revisorerna ska genomgå kvalitetsgranskning med sex års mellanrum. De direkta kostnader som medförs av kvalitetsgranskningarna och av kvalitetssäkringssystemets förvaltning kommer, beroende på hur verksamheten organiseras, att uppgå till 40 000—50 000 euro per år om kvalitetsgranskningarna årligen omfattar 30 personer och till 55 000—65 000 euro per år om kvalitetsgranskningarna omfattar 40 personer. Kvalitetsgranskningarna kommer sannolikt att ordnas så att OFR-nämnden beställer kvalitetsgranskningstjänster av en aktör som tillhandahåller sådana tjänster, t.ex. av OFR-föreningen. Avsikten är att OFR-föreningen år 2009 ska fortsätta ordna kvalitetsgranskningar i enlighet med det gällande avtalet. De kostnader verksamheten medför ska i huvudsak täckas med de avgifter som tas ut för nämndens prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Avgifterna kommer inte att ha någon större inverkan på ekonomin för dem som blir föremål för kvalitetsgranskning eller för deras arbetsgivare.

Hur stora kostnader som föranleds av kvalitetsgranskning av revisionsammanslutningar beror på vilket förfarande som väljs. Dessa utgifter kommer emellertid endast att motsvara ungefär en fjärdedel av kostnaderna för kvalitetsgranskning av revisorerna. Kostnaderna för kvalitetsgranskning av revisionsammanslutningar ska täckas med avgifter som tas ut enligt lagen om grunderna för avgifter till staten.

De kostnader som orsakas av utarbetande och bedömning av tilläggsuppgifter ska täck-

as med avgifter som tas ut hos sökandena. Propositionen har inte i övrigt några nämnvärda ekonomiska konsekvenser.

Förslagen ökar i viss mån OFR-nämndens arbete. Nämnden ska bl.a. utfärda nya anvisningar om tillsynen över kvalitetssäkringssystemet. Från och med år 2010 ska nämnden också svara för den nya möjligheten att ersätta studier med tilläggsuppgifter.

4 Beredningen av propositionen

Den föreslagna 9 § grundar sig på det förslag som lagts fram av arbetsgruppen för revidering av OFR-författningarna, som tillsatts av finansministeriet (finansministeriets publikationer 6/2008). I arbetsgruppen fanns representanter för finansministeriet, handels- och industriministeriet, Statens revisionsverk, OFR-nämnden, OFR-föreningen, GRM-revisorerna rf samt Finlands Kommunförbund. Den föreslagna 19 § grundar sig på det förslag som lagts fram i slutrapporten för projektet gällande utveckling av OFR-systemet (finansministeriets arbetsgruppsbetänkande 5/2007). Båda rapporterna har varit föremål för remissbehandling. I övrigt har regeringens proposition beretts vid finansministeriet, i samarbete med OFR-nämnden och Statens revisionsverk.

Utlåtanden angående propositionen har getts av arbets- och näringsministeriet, Statens revisionsverk, OFR-nämnden, Centralhandelskammarens revisionsnämnd, fakulteten för handels- och förvaltningsvetenskap vid Tammerfors universitet, GRM-revisorer rf, Revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin rf, KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry, Kommunala revisorer rf, Finlands Kommunförbund och Valtionhallinnon tarkastajat ry.

I utlåtandena förordades propositionen. Ändringsförslagen gällde detaljer i utkastet till regeringsproposition. Propositionen har preciserats med anledning av de ståndpunkter som framförts i utlåtandena.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Lagens tillämpningsområde. Godkännandet av och tillsynen över OFR-revisorer och OFR-sammanslutningar grundar sig under alla omständigheter på denna lag. På revisionen tillämpas tillbörliga bestämmelser som bl.a. finns i lagen om statens revisionsverk, kommunallagen, kyrkoordningen och revisionslagen. OFR-lagen innehåller dock, i avvikelse från de flesta andra lagar som gäller sammanslutningar, en del centrala principer för revisionen. Dessa principer gäller bl.a. god revisionssed, OFR-revisorernas allmänna behörighet, oberoende ställning och jäv samt tystnadsplikt. Enligt paragrafens 1 mom. tillämpas lagen på revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin till de delar något annat inte bestäms i någon annan lag.

Enligt 3 § 1 mom. i lagen om statens revisionsverk ska granskningen utföras utgående från en granskningsplan som fastställs av revisionsverket. Enligt 20 § 3 mom. i samma lag utfärdar revisionsverket närmare bestämmelser om sin granskningsverksamhet och planeringen av den samt om god revisionssed som ska iakttas vid granskningarna. Enligt det vedertagna rättsläget hör den granskning som Statens revisionsverk med stöd av grundlagen utför i egenskap av myndighet inte till OFR-lagens tillämpningsområde. I och med att OFR-systemet vidareutvecklas och regleringen av systemet preciseras föreslås det att OFR-lagen ska utökas med en bestämmelse där detta rättsläge fastställs. Detta sakläge eftersträvades och konstaterades redan då lagen om statens revisionsverk stiftades. Lagförslaget innebär således inte i sak någon förändring av nuläget.

6 a §. Kvalitetssäkring. Denna paragraf föreslås innehålla bestämmelser om OFR-revisorernas skyldighet att sörja för sitt revisionsarbets kvalitet och om deras skyldighet att delta i kvalitetsgranskningar. Bestämmelserna om kvalitetsgranskningar ingår i 15 §. Kravet på revisionsarbetets kvalitet har hittills härletts från det krav på bibehållande av yrkesskickligheten som föreskrivs i 15 § 1 mom. och av nämndens anvisningar för

godkännande av och tillsyn över OFR-revisorer, där det bestäms att en OFR-revisor ska ordna sitt revisionsarbete så att det inte förekommer väsentliga fel eller brister i dess kvalitet.

I paragrafen bestäms det att Statens revisionsverk ska svara för den tillsyn över revisionsarbetets kvalitet och den kvalitetsgranskning som auktoriseringens fortsatta giltighet kräver när det gäller revisorer som i egenskap av tjänstemän vid Statens revisionsverk arbetar i sådana granskningsuppgifter som föreskrivits för revisionsverket. Genom denna bestämmelse tryggas revisionsverkets grundlagsenliga oavhängighet i förhållande till revisionsobjekten i den situation där OFR-nämnden, som är underställd statsrådet och verkar i anslutning till finansministeriet, också hör till revisionsverkets granskningsobjekt. I grundlagen förutsätts det att revisionsverket i alla avseenden ska stå i en oberoende ställning i förhållande till sina revisionsobjekt och att revisionsverket självständigt ska fatta beslut om objekten för revisionen samt om kvalitetssäkringen. Granskningsuppgifterna har ålagts revisionsverket i egenskap av myndighet, vilket innebär att en enskild OFR-revisor som utför granskningsuppgifter i egenskap av tjänsteman vid revisionsverket står under revisionsverkets ledning och tillsyn.

På basis av vad som ovan konstaterats angående revisionsverket föreslås det att 2 mom. ska innehålla en bestämmelse om att en OFR-revisor som är anställd vid revisionsverket befrias från den skyldighet att delta i kvalitetsgranskning som anges i 1 mom. till den del revisorn arbetar i sådana granskningsuppgifter som föreskrivits för revisionsverket. En del av revisionsverkets tjänstemän har emellertid, efter att ha gjort en bisyssloanmälan, åtagit sig uppdrag som revisorer vid statens fonder och affärsverk. När det gäller dessa uppgifter är tjänstemännen skyldiga att delta i den kvalitetsgranskning som avses i 15 §.

7 §. Godkännande av revisor. Enligt paragrafens 1 mom. godkänner OFR-nämnden på ansökan en sådan person som revisor som uppfyller den allmänna behörigheten för re-

visorer och som har avlagt OFR-examen. Bestämmelser om den allmänna behörigheten finns i 3 §. Innan sökanden godkänns som revisor ska han eller hon enligt det gällande 2 mom. ge nämnden följande skriftliga försäkran: "Jag N. N. lovar på heder och samvete att redligt, oavhängigt och samvetsgrant fullgöra alla de uppgifter som åligger mig i egenskap av revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Likaså lovar jag att inte för utomstående röja någon sådan omständighet som jag har fått vetskap om i mitt uppdrag och som skall hållas hemlig." Det är emellertid ändamålsenligare att innehållet i försäkran regleras i en förordning som utfärdas av statsrådet än i lag.

Det föreslås således att paragrafens 2 mom. ska ändras så att innehållet i försäkran ska fastställas genom förordning av statsrådet. Avsikten är dock att försäkran ska kvarstå oförändrad till sitt innehåll.

9 §. Rätt att delta i examen. Detta lagrum innehåller bestämmelser om beviljande av rätt att delta i examen. De grundläggande kraven utgörs av att den berörda personen ska ha avlagt högre högskoleexamen, inklusive sådana studier som särskilt fastställs i förordning, och ha minst tre års praktisk erfarenhet av uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin samt tre års praktisk erfarenhet av revisionsuppgifter. När det gäller huvudregeln överensstämmer de krav som ställs för att en person ska ha rätt att delta i examen med de krav som föreskrivs i revisionslagen. I denna paragraf krävs det emellertid dessutom att personen i fråga i minst tre år ska ha tjänstgjort i huvudsyssla i uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Enligt propositionen ska kravet på praktisk erfarenhet av arbete inom den offentliga förvaltningen också kunna uppfyllas på basis av deltidsanställningar och kortvariga anställningar. I dessa fall betraktas arbetserfarenheten som tillräcklig om erfarenheten kan anses motsvara treårig tjänstgöring i huvudsyssla. Kravet på praktisk arbetserfarenhet inom den offentliga förvaltningen ska också anses vara uppfyllt då en person har arbetat i revisionsuppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin i egenskap av CGR- eller GRM-revisor eller som assistent till en sådan revisor. Detta regleras

närmare genom förordning av finansministeriet.

Den högsta externa granskningen av statsfinanserna, som enligt grundlagen ankommer på Statens revisionsverk, är fristående i förhållande till den revision som regleras i revisionslagen samt den revision som enligt kommunallagen och andra lagar ska utföras av OFR-revisorer och OFR-revisionsmanslutningar. Med tanke på det kunnande som krävs för uppgifterna kan granskningen av statsfinanserna emellertid jämföras med den övriga revisionen. Begreppsmässigt utgör den granskning som utförs av Statens revisionsverk dock inte sådan revision som avses i 1 mom. 4 punkten i paragrafen. Genom denna proposition har man för avsikt att på lagnivå precisera vilka studier och vilken erfarenhet som krävs för deltagande i OFR-examen samt inkludera de viktigaste bestämmelserna om saken i lagen. I enlighet med rådande praxis ska erfarenhet av granskningsuppgifter vid Statens revisionsverk även i fortsättningen betraktas som sådan revisionserfarenhet som berättigar till deltagande i OFR-examen. Detta ska fastställas i 9 § 1 mom. 4 punkten i lagen.

Det gällande 9 § 3 mom. innehåller föreskrifter om avvikelser från de ovan nämnda kraven. Enligt momentet har den rätt att delta i OFR-examen som har avlagt högskoleexamen och har minst sju års erfarenhet av krävande uppgifter som hänför sig till redovisning, finansiering och juridik inom den offentliga förvaltningen samt minst tre års praktisk erfarenhet av revision (den s.k. 7+3-årsregeln). Rätt att delta i examen har också den som har avlagt högskoleexamen och som i minst 15 år har tjänstgjort yrkesmässigt i revisionsuppgifter eller därmed jämförbara uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (den s.k. 15-årsregeln).

Vid tillämpningen av 7+3-regeln som föreskrivs 9 § 3 mom. krävs det att sökanden från och med den examen som avläggs år 2008 förutom högskoleexamen dessutom har avlagt sådana studier som avses i finansministeriets förordning om examen för revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin samt om studier som krävs för deltagande i examen. När det gäller 15-årsregeln krävs det från och med den examen som av-

läggs år 2008 att sökanden har avlagt högskoleexamen och från och med den examen som avläggs år 2010 att sökanden dessutom har avlagt de studier som anges i den ovan nämnda förordningen. När det gäller avvikelser från de föreskrivna kraven är OFR-lagen striktare än revisionslagen. OFR-lagen innehåller inga bestämmelser om sådana tilläggsuppgifter med hjälp av vilka sökanden kunde komplettera sina ofullständiga studier. I propositionen föreslås det att kravet på högskoleexamen ska slopas ur avvikelsegrunderna. Kravet på övriga studier kvarstår, men detta krav ska kompletteras med en möjlighet att ersätta en del av de studier som avses i 1 mom. 2 punkten med tilläggsuppgifter. Det föreslås också att kravet på arbetserfarenhet ska vara uppfyllt då den berörda personen har varit verksam som CGR- eller OFR-revisor den föreskrivna tiden.

Dessutom föreslås det att paragrafens 5 mom. ska utökas med en 6 punkt. Enligt denna punkt ska arten och mängden av de studier som kan ersättas med tilläggsuppgifter regleras närmare genom förordning av finansministeriet. Kraven på studier omfattar för närvarande studier i redovisning, juridik och övriga läroämnena, i enlighet med vad som föreskrivs i finansministeriets förordning. Enligt den föreslagna paragrafen kan de tilläggsuppgifter som ska regleras i förordning ersätta högst hälften av de nämnda kraven på studier inom varje läroämne. Den mängd studier som kan ersättas med tilläggsuppgifter kan inskränkas genom förordning.

Vidare föreslås det att 9 § 5 mom. ska utökas med en 7 punkt, där det bestäms att närmare föreskrifter om examensrättens giltighetstid utfärdas genom förordning av finansministeriet. Bestämmelserna om examensrättens giltighetstid ingår för närvarande i förordningen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

12 §. Nämndens sammansättning och personal. Paragrafens 1 mom. föreslås innehålla samma bestämmelse som för närvarande. Bestämmelsen förtydligas emellertid genom en ändring av språkdräkten. Dessutom föreslås det att bestämmelsen ska ändras så att minst en av OFR-nämndens medlemmar ska förordnas på förslag av Statens revisionsverk. Avsikten är att OFR-examenssystemet i fort-

sättningen uttryckligen också ska gynna personalpolitiken vid Statens revisionsverk när det gäller skötseln av de granskningsuppgifter som ålagts revisionsverket i grundlagen. Revisionsverket deltar också i den standardisering av revisionen av den offentliga ekonomin och den utveckling av anvisningarna för god förvaltningssed som sker inom ramen för INTOSAI. Av dessa orsaker är det ändamålsenligt att åtminstone en medlem i nämnden utses på förslag av Statens revisionsverk. Till denna del överensstämmer förslaget med nämndens nuvarande sammansättning. Sedan år 2005 har den högre högskoleexamen inom juridik varit juris magisterexamen och med anledning av detta föreslås dessutom en fraseologisk justering i 1 mom.

I paragrafens 2 mom. föreslås nya föreskrifter där det bestäms att en OFR-revisor inte kan utses till ordförande eller vice ordförande för nämnden och att OFR-revisorerna inte får vara i majoritet bland nämndens medlemmar. Med en OFR-revisor jämställs i detta sammanhang en person vars uppgifter har avförts ur OFR-registret med stöd av 21 a § eller vars godkännande på ansökan har avbrutits med stöd av 19 § mindre än tre år innan den berörda personen blir medlem i nämnden. Genom dessa bestämmelser strävar man efter att accentuera nämndens oavhängighet i förhållande till revisorerna och revisionsbranschen.

Paragrafens 4 och 5 mom. motsvarar de gällande 2 och 3 mom.

15 §. Tillsyn och kvalitetssäkring. Det föreslås att paragrafens rubrik ska ändras så att den överensstämmer med dess föreslagna nya innehåll. Paragrafens 2 mom. föreslås innehålla föreskrifter om tillsynen över kvalitetssäkringen. I enlighet med vad som bestäms ovan i 6 a § är revisorn skyldig att sörja för sitt revisionsarbets kvalitet. Den skyldighet att utöva tillsyn över kvalitetssäkringen av revisorerna som föreslås i denna paragraf gäller i likhet med detta bara tillsyn över kvalitetssäkringen av revisionsarbetet. I bestämmelsen används termen kvalitetssäkring som ett övergripande begrepp. Enligt förslaget ska OFR-nämnden utöva tillsyn över kvalitetssäkringen av OFR-revisorerna och OFR-sammanslutningarna. Paragrafen föreslås inte innehålla några detaljerade föreskrifter om

metoderna för utövande av tillsyn eller om tillsynens omfattning, utan dessa frågor ska avgöras av OFR-nämnden.

Enligt momentets 3 punkt ska en revisor förordnas till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år och enligt 4 punkten ska en revisionssammanslutning förordnas till kvalitetsgranskning minst vart fjärde år.

Enligt den föreslagna 5 punkten ska OFR-nämnden behandla resultaten av kvalitetsgranskningen och fatta beslut om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder. Behandlingen av resultaten och beslutsfattandet grundar sig på de kvalitetsgranskningsmetoder angående vilka OFR-nämnden kan utfärda närmare anvisningar. De sanktioner som hör till OFR-lagens påföljdssystem, dvs. anmärkning, varning och återkallande av godkännandet, ska kunna tillämpas också när det gäller överträdelser av de förpliktelser som hör samman med kvalitetssäkring. Med anledning av en granskning kan nämnden ge rekommendationer eller anvisningar eller bestämma att en förnyad granskning ska genomföras inom en viss tid. Eftersom revisorerna är skyldiga att följa god revisionssed inom den offentliga förvaltningen och det hör till god revisionssed att iaktta sådana rekommendationer och uppmaningar som ges av ett tillsynsorgan behöver lagen inte innehålla några närmare bestämmelser om saken.

19 §. Avbrytande och återställande av ett godkännande. För närvarande innehåller lagen inga föreskrifter om att ett godkännande som revisor kan avbrytas på begäran av revisorn. Det föreslås emellertid att revisorerna ska ges en lagstadgad rätt att ansöka om att godkännandet avbryts för en viss tid. Ett sådant avbrytande av godkännandet som sker på ansökan grundar sig på revisorns egen prövning och ansökan behöver inte motiveras. Ansökan om avbrytande torde oftast grunda sig på att den berörda personens arbete eller arbetsuppgifter har förändrats.

För att godkännandet ska kunna återställas förutsätts det att revisorn fortfarande uppfyller de villkor för godkännande som anges i 3 och 7 § samt kravet på bibehållande och utvecklande av yrkesskickligheten. En skriftlig ansökan om återställande av godkännandet ska riktas till OFR-nämnden, som är skyldig

att på nytt bedöma förutsättningarna för godkännande av personen.

21 a §. Avförande ur registret. Paragrafens 1 mom. motsvarar 19 § 1 och 3 mom. i den gällande lagen. Paragrafens 2 mom. motsvarar det gällande 19 § 2 mom. Det föreslagna 3 mom. innehåller en ny förtydligande bestämmelse som till sitt innehåll överensstämmer med rådande praxis.

2 Närmare bestämmelser

På basis av de ändringar som föreslagits i lagens 7 och 9 § uppkommer det också ett behov av ändringar i förordningen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (468/1999). Avsikten är att en ny förordning om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin ska utfärdas. De ändringar som föreslagits i lagens 9 § föranleder också ändringar i finansministeriets förordning om examen för revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin samt om studier som krävs för deltagande i examen och i finansministeriets förordning om den praktiska erfarenhet som krävs för OFR-examen.

3 Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2009, så att de behövliga förordningsändringarna hinner genomföras före fristen för ansökan om rätt att avlägga OFR-examen år 2009 löper ut.

När det gäller tilläggsuppgifterna ska 9 § tillämpas först från och med ingången av år 2010, eftersom den examen som avläggs år 2009 ännu omfattas av föreskrifterna om de mindre studiemängder som krävs enligt finansministeriets förordning om examen för revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Det finns inte skäl att föreskriva att en del av studierna ska kunna ersättas med tilläggsuppgifter. Av dem som beviljas rätt att delta i examen med stöd av den s.k. 15-årsregeln krävs först från och med den examen som avläggs år 2010 sådana studier som definieras med hjälp av studieveckor eller studiepoäng, vilket innebär att det

inte finns sådana studier som kunde ersättas vid den examen som avläggs år 2009.

Den ändring som gäller OFR-nämndens sammansättning överensstämmer med den rådande situationen. Den ändrade bestäm-

melsen ska tillämpas då nämnden tillsätts nästa gång.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 1 april 1999 om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) 1 § 1 mom., 7, 9 och 12 §, rubriken för 15 §, 15 § 2 mom. och 19 §, av dem 9 och 15 § sådana de lyder i lag 370/2005 och 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1098/2000, samt fogas till lagen nya 6 a och 21 a § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på godkännande av och tillsyn över revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-revisor*), nedan revisor, och revisionsammanslutningar inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-sammanslutning*), nedan revisionsammanslutning. Denna lag tillämpas på revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin till de delar något annat inte bestäms i någon annan lag. Den granskning som utförs av Statens revisionsverk regleras särskilt.

6 a §

Kvalitetssäkring

En revisor ska sörja för sitt revisionsarbets kvalitet och delta i den kvalitetsgranskning som avses i 15 §.

Revisorer som arbetar som tjänstemän vid Statens revisionsverk är skyldiga att delta i den kvalitetsgranskning som anges i 15 § till den del de sköter andra revisionsuppgifter än sådan granskning som föreskrivs för Statens revisionsverk. I övrigt utövar Statens revisionsverk tillsyn över granskningsarbetets kvalitet hos de revisorer som arbetar som tjänstemän vid revisionsverket och ordnar kvalitetsgranskning i fråga om de granskningsuppgifter som föreskrivs för Statens revisionsverk.

7 §

Godkännande av revisor

Nämnden godkänner på ansökan en sådan person som revisor som uppfyller den allmänna behörigheten för revisorer och som har avlagt examen för revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-examen*), nedan examen.

Innan sökanden godkänns som revisor ska han eller hon ge nämnden en skriftlig försäkran angående revisorns verksamhetsprinciper, vars innehåll fastställs genom förordning av statsrådet.

9 §

Rätt att delta i examen

Rätt att delta i examen har den som

- 1) har avlagt högre högskoleexamen,
- 2) har avlagt andra studier som krävs,
- 3) har varit verksam i uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin i minst tre år, och

- 4) har varit verksam i revisionsuppgifter eller i granskningsuppgifter vid Statens revisionsverk i minst tre år.

Till den del den erfarenhet som avses i 1 mom. 4 punkten har förvärvats genom lagstadgad revision, ska minst två tredjedelar av arbetserfarenheten ha förvärvats under handledning av en OFR-revisor eller en sådan CGR- eller GRM-revisor som avses i 2 § i revisionslagen (459/2007).

Med avvikelse från de krav som anges i 1 och 2 mom. har också den rätt att delta i examen som har utfört tilläggsuppgifter i de läroämnena som avses i 1 mom. 2 punkten med godkänt resultat och som

1) har minst sju års erfarenhet av krävande uppgifter som hänför sig till redovisning, finansiering och juridik samt minst tre års praktisk erfarenhet av revision, eller

2) i minst 15 år har tjänstgjort yrkesmässigt i revisionsuppgifter eller därmed jämförbara uppgifter.

Av de studier som avses i 1 mom. 2 punkten kan högst hälften av studierna inom varje läroämne ersättas med hjälp av tilläggsuppgifter.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om

1) omfattningen av de studier som avses i 1 mom. 2 punkten och deras innehåll,

2) innebörden av den erfarenhet av uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin som avses i 1 mom. 3 punkten,

3) innebörden av den erfarenhet av revision som avses i 1 mom. 4 punkten,

4) innebörden av den handledning av en revisor som avses i 2 mom.,

5) innebörden av den erfarenhet som avses i 3 mom.,

6) de tilläggsuppgifter som avses i 3 mom. och vilka studier tilläggsuppgifterna ersätter, samt

7) examensrättens giltighetstid.

12 §

Nämndens sammansättning och personal

Nämnden har en ordförande och en vice ordförande samt minst sju och högst nio andra medlemmar och varje medlem med undantag för ordföranden och vice ordföranden har en personlig suppleant. Statsrådet förordnar ordföranden och vice ordföranden samt övriga medlemmar och deras suppleanter för tre år i sänder. Minst en av medlemmarna ska ha avlagt juris magisterexamen eller motsvarande tidigare examen. Av medlemmarna ska dessutom

1) tre förordnas på framställning av kommunernas centralorganisation,

2) minst en förordnas på förslag av Statens revisionsverk,

3) två företråda forsknings- och undervisningsverksamheten, samt

4) en företråda revisorerna.

En OFR-revisor kan inte utses till ordförande eller vice ordförande för nämnden. OFR-revisorer eller personer vars godkännande som OFR-revisor har avbrutits eller som har avförts ur OFR-registret för mindre än tre år sedan får inte vara i majoritet i nämnden.

Det som ovan bestäms om en medlem gäller på motsvarande sätt hans eller hennes suppleant.

Nämnden kan ha en eller flera sekreterare samt annan behövlig personal.

Nämndens medlemmar, suppleanter och sekreterare ska vara väl insatta i revision av den offentliga förvaltningen och ekonomin.

15 §

Tillsyn och kvalitetssäkring

Nämnden utövar tillsyn över kvalitetssäkringen av revisorerna och revisionsammanslutningarna. Nämnden ska

1) utföra kvalitetsgranskningen själv eller beställa den av utomstående sakkunniga,

2) fatta beslut om kvalitetsgranskningens innehåll och om hur den ska genomföras,

3) förordna revisorn till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år,

4) förordna revisionsammanslutningen till kvalitetsgranskning minst vart fjärde år, samt

5) fatta beslut om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder.

19 §

Avbrytande och återställande av ett godkännande

Ett godkännande som revisor avbryts för viss tid då revisorn ansöker om det hos nämnden. Godkännandet som revisor kan på ansökan återställas, om revisorn fortfarande uppfyller de villkor för godkännande som

anges i 7 § samt kravet på bibehållande och utvecklande av yrkesskickligheten.

21 a §

Avförande ur registret

Ur registret avförs vid slutet av kalenderåret uppgifterna om dem som under kalenderåret har fyllt 70 år. En uppgift om en varning eller anmärkning i registret avförs fem år efter att den infördes i registret.

Uppgifterna om en revisor eller revisionsammanslutning kan också varaktigt avföras ur registret på revisorns eller revisionsammanslutningens egen begäran.

Om godkännandet av en revisor eller revisionsammanslutning som har antecknats i registret har avbrutits eller återkallats ska nämnden avföra uppgifterna om revisorn eller revisionsammanslutningen ur registret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande som har rätt att delta i examen med stöd av 9 § 3 mom. 2 punkten tillämpas det krav som anges i 9 § 1 mom. 2 punkten från och med den 1 januari 2010. När det gäller de tilläggsuppgifter som avses i 9 § 3 och 4 mom. tillämpas lagen från och med den 1 januari 2010.

Lagens 12 § tillämpas på förordnandet av medlemmar i den nämnd som tillsätts efter lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 31 oktober 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Jyri Häkämies

Lag**om ändring av lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 1 april 1999 om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) 1 § 1 mom., 7, 9 och 12 §, rubriken för 15 §, 15 § 2 mom. och 19 §, av dem 9 och 15 § sådana de lyder i lag 370/2005 och 19 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1098/2000, samt fogas till lagen nya 6 a och 21 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på godkännande av och tillsyn över revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-revisor*), nedan revisor, och revisionsammanslutningar inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-sammanslutning*), nedan revisionsammanslutning. Denna lag tillämpas på revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin till de delar något annat inte bestäms i någon annan lag.

Förelagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på godkännande av och tillsyn över revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-revisor*), nedan revisor, och revisionsammanslutningar inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-sammanslutning*), nedan revisionsammanslutning. Denna lag tillämpas på revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin till de delar något annat inte bestäms i någon annan lag. *Den granskning som utförs av Statens revisionsverk regleras särskilt.*

6 a §

Kvalitetssäkring

En revisor ska sörja för sitt revisionsarbets kvalitet och delta i den kvalitetsgranskning som avses i 15 §.

Revisorer som arbetar som tjänstemän vid Statens revisionsverk är skyldiga att delta i den kvalitetsgranskning som anges i 15 § till den del de sköter andra revisionsuppgifter än sådan granskning som föreskrivs för Statens revisionsverk. I övrigt utövar Statens revisionsverk tillsyn över granskningsarbetets kvalitet hos de revisorer som arbetar som tjänstemän vid revisionsverket och ordnar kvalitetsgranskning i fråga om de gransk-

ningsuppgifter som föreskrivs för Statens revisionsverk.

7 §

Godkännande av revisor

Nämnden godkänner på ansökan en sådan person som revisor som uppfyller den allmänna behörigheten för revisorer och som har avlagt examen för revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-examen*), nedan examen.

Innan sökanden godkänns som revisor skall han ge nämnden följande skriftliga försäkran:

”Jag N. N. lovar på heder och samvete att redligt, oavhängigt och samvetsgrant fullgöra alla de uppgifter som åligger mig i egenskap av revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Likaså lovar jag att inte för utomstående röja någon sådan omständighet som jag har fått vetskap om i mitt uppdrag och som skall hållas hemlig.”

9 §

Rätt att delta i examen

Rätt att delta i examen har den som

- 1) har avlagt högre högskoleexamen,
- 2) har avlagt andra studier som krävs,
- 3) har varit verksam i *huvudsyssla* i uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin i minst tre år, och
- 4) har varit verksam i revisionsuppgifter i minst tre år.

Till den del den i 1 mom. 4 punkten avsedda erfarenheten har förvärvats genom lagstadgad revision, skall minst två tredjedelar av denna arbetserfarenhet ha förvärvats under en revisors handledning.

Med avvikelse från de krav som anges i 1 mom. 1 punkten och 2 mom. har också den rätt att delta i examen som

- 1) *har avlagt högskoleexamen och har*

7 §

Godkännande av revisor

Nämnden godkänner på ansökan en sådan person som revisor som uppfyller den allmänna behörigheten för revisorer och som har avlagt examen för revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (*OFR-examen*), nedan examen.

Innan sökanden godkänns som revisor *ska han eller hon ge nämnden en skriftlig försäkran angående revisornas verksamhetsprinciper, vars innehåll fastställs genom förordning av statsrådet.*

9 §

Rätt att delta i examen

Rätt att delta i examen har den som

- 1) har avlagt högre högskoleexamen,
- 2) har avlagt andra studier som krävs,
- 3) har varit verksam i uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin i minst tre år, och
- 4) har varit verksam i revisionsuppgifter *eller i granskningsuppgifter vid Statens revisionsverk* i minst tre år.

Till den del den erfarenhet som avses i 1 mom. 4 punkten har förvärvats genom lagstadgad revision, ska minst två tredjedelar av arbetserfarenheten ha förvärvats under handledning av en *OFR-revisor eller en sådan CGR- eller GRM-revisor som avses i 2 § i revisionslagen (459/2007).*

Med avvikelse från de krav som anges i 1 och 2 mom. har också den rätt att delta i examen som *har utfört tilläggsuppgifter i de läroämnena som avses i 1 mom. 2 punkten med godkänt resultat och som*

- 1) har minst sju års erfarenhet av krävande

minst sju års erfarenhet inom den offentliga förvaltningen av krävande uppgifter som hänför sig till redovisning, finansiering och juridik samt minst tre års praktisk erfarenhet av revision, eller

2) som har avlagt högskoleexamen och som i minst 15 år har tjänstgjort yrkesmässigt i revisionsuppgifter eller därmed jämförbara uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om

- 1) omfattningen av de i 1 mom. 2 punkten avsedda studierna och deras innehåll,
- 2) innebörden av erfarenhet av uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin enligt 1 mom. 3 punkten,
- 3) innebörden av erfarenhet av revision enligt 1 mom. 4 punkten,
- 4) innebörden av revisors handledning enligt 2 mom.,
- 5) innebörden av erfarenhet enligt 3 mom.

Angående den tid examensrätten är i kraft bestäms genom förordning av statsrådet.

12 §

Nämndens sammansättning och personal

Nämnden har en ordförande och en vice ordförande samt minst sju och högst nio andra medlemmar och varje medlem med undantag för ordföranden och vice ordföranden har en personlig suppleant. Statsrådet förordnar ordföranden och vice ordföranden samt övriga medlemmar och deras suppleanter för tre år i sänder. Av medlemmarna skall tre förordnas på framställning av kommunernas centralorganisation. Två av medlemmarna skall företräda högskolorna. Minst en medlem skall företräda revisorerna. En medlem skall dessutom ha avlagt juris kandidatexamen.

uppgifter som hänför sig till redovisning, finansiering och juridik samt minst tre års praktisk erfarenhet av revision, eller

2) i minst 15 år har tjänstgjort yrkesmässigt i revisionsuppgifter eller därmed jämförbara uppgifter.

Av de studier som avses i 1 mom. 2 punkten kan högst hälften av studierna inom varje läroämne ersättas med hjälp av tilläggsuppgifter.

Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om

- 1) omfattningen av de studier som avses i 1 mom. 2 punkten och deras innehåll,
- 2) innebörden av den erfarenhet av uppgifter inom den offentliga förvaltningen och ekonomin som avses i 1 mom. 3 punkten,
- 3) innebörden av den erfarenhet av revision som avses i 1 mom. 4 punkten,
- 4) innebörden av den handledning av en revisor som avses i 2 mom.,
- 5) innebörden av den erfarenhet som avses i 3 mom.,
- 6) de tilläggsuppgifter som avses i 3 mom. och vilka studier tilläggsuppgifterna ersätter, samt
- 7) examensrättens giltighetstid.

12 §

Nämndens sammansättning och personal

Nämnden har en ordförande och en vice ordförande samt minst sju och högst nio andra medlemmar och varje medlem med undantag för ordföranden och vice ordföranden har en personlig suppleant. Statsrådet förordnar ordföranden och vice ordföranden samt övriga medlemmar och deras suppleanter för tre år i sänder. *Minst en av medlemmarna ska ha avlagt juris magisterexamen eller motsvarande tidigare examen. Av medlemmarna ska dessutom*

- 1) tre förordnas på framställning av kommunernas centralorganisation,
- 2) minst en förordnas på förslag av Statens revisionsverk,

Nämnden kan ha en eller flera sekreterare samt annan behövlig personal.

Nämndens medlemmar, suppleanter och sekreterare skall vara väl insatta i revision av den offentliga förvaltningen och ekonomin.

15 §

Tillsyn och kvalitetssäkring

Nämnden utövar tillsyn över kvalitetssäkringen av revisorerna och revisionsammanslutningarna. Genom förordning av statsrådet kan dock föreskrivas att nämnden helt eller delvis utför kvalitetssäkring av revisorer och revisionsammanslutningar.

19 §

Avförande ur registret

Ur registret avförs vid slutet av kalenderåret uppgifterna om den som under kalenderåret har fyllt 70 år.

Ur registret kan också permanent avföras uppgifterna om en revisor eller revisionsammanslutning på revisorns eller revisions-

3) två företräda forsknings- och undervisningsverksamheten, samt

4) en företräda revisorerna.

En OFR-revisor kan inte utses till ordförande eller vice ordförande för nämnden.

OFR-revisorer eller personer vars godkännande som OFR-revisor har avbrutits eller som har avförts ur OFR-registret för mindre än tre år sedan får inte vara i majoritet i nämnden.

Det som ovan bestäms om en medlem gäller på motsvarande sätt hans eller hennes suppleant.

Nämnden kan ha en eller flera sekreterare samt annan behövlig personal.

Nämndens medlemmar, suppleanter och sekreterare ska vara väl insatta i revision av den offentliga förvaltningen och ekonomin.

15 §

Tillsyn och kvalitetssäkring

Nämnden utövar tillsyn över kvalitetssäkringen av revisorerna och revisionsammanslutningarna. Nämnden ska

1) utföra kvalitetsgranskningen själv eller beställa den av utomstående sakkunniga,

2) fatta beslut om kvalitetsgranskningens innehåll och om hur den ska genomföras,

3) förordna revisorn till kvalitetsgranskning minst vart sjätte år,

4) förordna revisionsammanslutningen till kvalitetsgranskning minst vart fjärde år, samt

5) fatta beslut om de åtgärder som kvalitetsgranskningen föranleder.

19 §

Avbrytande och återställande av ett godkännande

Ett godkännande som revisor avbryts för viss tid då revisorn ansöker om det hos nämnden. Godkännandet som revisor kan på ansökan återställas, om revisorn fortfarande uppfyller de villkor för godkännande som anges i 7 § samt kravet på bibehållande och

sammanslutningens egen begäran.

En uppgift om varning eller anmärkning i registret avförs sedan fem år förflutit från att den infördes i registret.

utvecklande av yrkesskickligheten.

21 a §

Avförande ur registret

Ur registret avförs vid slutet av kalenderåret uppgifterna om dem som under kalenderåret har fyllt 70 år. En uppgift om en varning eller anmärkning i registret avförs fem år efter att den infördes i registret.

Uppgifterna om en revisor eller revisionsammanslutning kan också varaktigt avföras ur registret på revisorns eller revisionsammanslutningens egen begäran.

Om godkännandet av en revisor eller revisionsammanslutning som har antecknats i registret har avbrutits eller återkallats ska nämnden avföra uppgifterna om revisorn eller revisionsammanslutningen ur registret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sökande som har rätt att delta i examen med stöd av 9 § 3 mom. 2 punkten tillämpas det krav som anges i 9 § 1 mom. 2 punkten från och med den 1 januari 2010. När det gäller de tilläggsuppgifter som avses i 9 § 3 och 4 mom. tillämpas lagen från och med den 1 januari 2010.

Lagens 12 § tillämpas på förordnandet av medlemmar i den nämnd som tillsätts efter lagens ikraftträdande.